

І. М. Дзюба

Голобородько Василь Іванович

ГОЛОБОРОДЬКО Василь Іванович (07. 04. 1945, с. Андріанопіль, нині Перевал. р-ну Луган. обл.) – поет. Член НСПУ (1988). Державна премія України ім. Т. Шевченка (1994). Літ. премія ім. В. Симоненка (1988). Навч. у Київ. університеті (1964– 65) і Донец. пед. інституті (1966– 67). Вже перші журнал. публікації (1963–65) молодого поета з Луганщини привернули до себе увагу незвичайним баченням буденних речей, що поставали як дивний, чарівний світ. Схвально відгукнулися про нього В. П'янов, Д. Павличко. 1965 Г. подав до видавництва «Молодь» зб. віршів «Летюче віконце», що виявилася неприйнятною для рад. цензури, як і твори ін. учасників тодішньої т. зв. київ. школи поетів. 1967 Г. виключено з Донец. пед. інституту за читання «самвидавівської» літ-ри, про що секр. Донец. обкому КПУ доповів у ЦК КПУ в «інформації» від 30 січня 1967. Вихід 1970 у видавництві «Смолоскип» (Балтімор, США) зб. «Летюче віконце» дав привід для дальшої політ. дискримінації поета, і йому майже на 20 р. було закрито шлях до друку. Весь цей час Г. жив у рідному селі, не припиняючи поет. творчості. Але тільки 1988 вийшла зб. верлібрів «Зелен день», а 1990 – зб. «Ікар на метеликових крилах». У поезії «раннього» Г. ніби оживає світ прадавніх анімістич. уявлень про природу; світ далекого «наївного» предка або довірливої дитини, заселений дивними істотами, наповнений чарів. звуками, кольорами, пригодами; світ укр. нар., язичницької ще, демонології, – казки, загадки, колядки, – але цей світ постає не в літ. ремінісценціях і не як «тіні забутих предків», а як органічна реакція поет. душі на цілком сучасну навколишню дійсність, як дивовиж. спосіб її переживання. У певному сенсі тут можна бачити не лише глибину нац. пам'яті, а й своєрід. «опір» люд. душі, її емоц. глибин нівеляцій. силам тех. цивілізації, її раціоналіст. сухості, чуттєвому вигасанню й очужінню до світового буття. Це світове буття розкривається поетові крізь навколишню буденність. Найвідчайдушніші

гіперболи і найфантастичніші образи виникають як простодушне, довірливе продовження узвичаєних побутових метафор. Всі «неживі» предмети у Г. оживають і поводяться як добрі й милі істоти, як цікаві й пустотливі діти. І цими гомінливими, вражливими, всюдисущими і думаючими речами-істотами густо виповнений поет. світ Г. – світ нескінчен. взаємопереливання «живого» й «неживого», вічноплинного вrostання людини в стихію природи. Він, цей світ, глибоко нац., самодостат. у своїй національності, і водночас розімкнений в універсальність. Саме це і лякало рад. цензорів. Пізніші поет. зб. Г. засвідчили його певну еволюцію. Він зберіг колишню світлість і безпосередність переживання, глибину вразливості та легкість уяви, але поєднав їх із змужнілістю, ширшим баченням світу й наполегливішою громадянськістю, – хоч вона в нього, як і раніше, не публіцистична, а явлена саме в неповтор. переживанні суспільно-важл. явищ, драм. сторінок нац. та сучас. історії, образів подвижників укр. слова. Г. став епічніший – не за рахунок зовн. масштабності, а за рахунок повноти саморозгортання теми. Як і раніше, в його поезії панує відчуття доброти люд. призначення, хоч життя і додало гіркоти чи, може, добросердої сумовитості та великодуш. іронії, які рятують від песимізму. В останні роки Г. опублікував також кілька розвідок на теми укр. фольклору, зокрема «Міфопоетична трансформація українського обряду сватання в українських народних казках» (2002) та ін. Окремі твори поета перекладено англ., польсь., португ., рос., естон., латис., франц., нім. та ін. мовами світу.

Основні твори

Ікар на метеликових крилах. К., 1990; Калина об Різді. 1992; Слова у вишиваних сорочках: Вірші. К., 1999; Посівальник: Вибр. поезії. Лг., 2002; Соловейку, сватку, сватку. Лг., 2002; Ми йдемо: Вибрані вірші. К.; Р., 2005.

Рекомендована література

1. Дзюба І. У дивосвіті рідної хати // Дніпро. 1965. № 5;
2. Ільницький М. Барви і тони поетичного слова. К., 1967;
3. Макаров А. Розмаїття тенденцій. К., 1969;
4. Антонович М. Національні мотиви в поезії Василя Голобородька // *Symbolae in honorem Volodymyri Janiw*. Мюнхен, 1983;
5. Рубан В. Київська школа // Молодь України. 1990, 2 груд.;
6. Таран Л. Тиха слава, тиха влада... // Січ. 1992. № 2;
7. Кузьменко О. Поетична збірка Василя Голобородька // Сучасність. 2003. № 6;
8. П'янов В. Правда серця // Київ. 2005. № 1;
9. Пастух Т. Рухомий храм нечуваного віросповідання // Дзвін. 2005. № 4.

Бібліографічний опис:

Голобородько Василь Іванович / І. М. Дзюба // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-25281>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).